

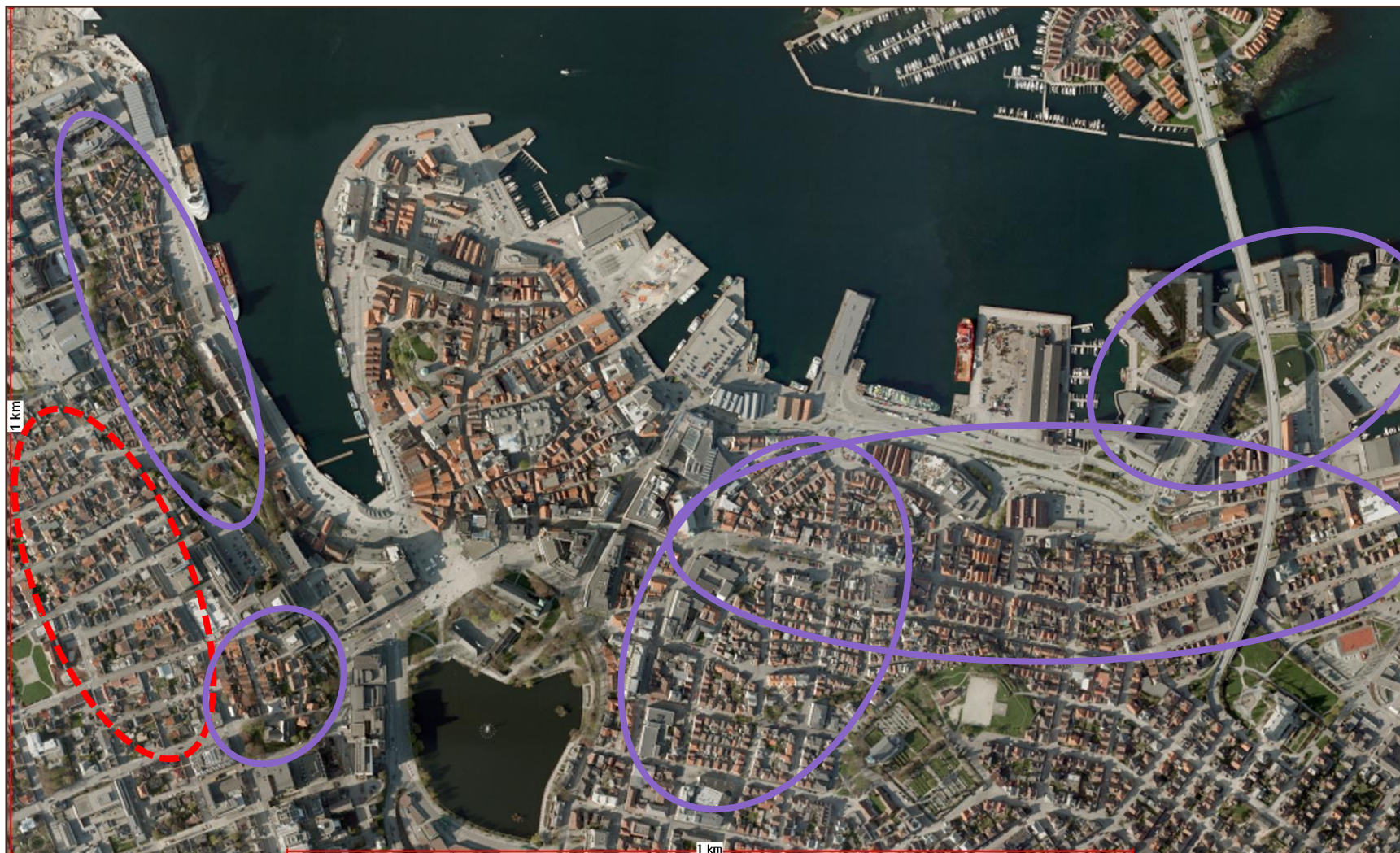
Nye løsninger for næringsavfall i Stavanger historiske sentrum

Tor Larsen, avd. Miljø og renovasjon

Stavanger
kommune

- Omfatter ca 3000 hush.-abonnenter
- Næringsdrivende med små avfallsmengder kan også søke om å bruke containerne (ca 30 avtaler)

Sentrumsnær, arealdekkende utbygging med nedgravde containere

Rødt=pågår innføring av ny sentrumsordning

Bilder fra Storhaug og Gamle Stavanger

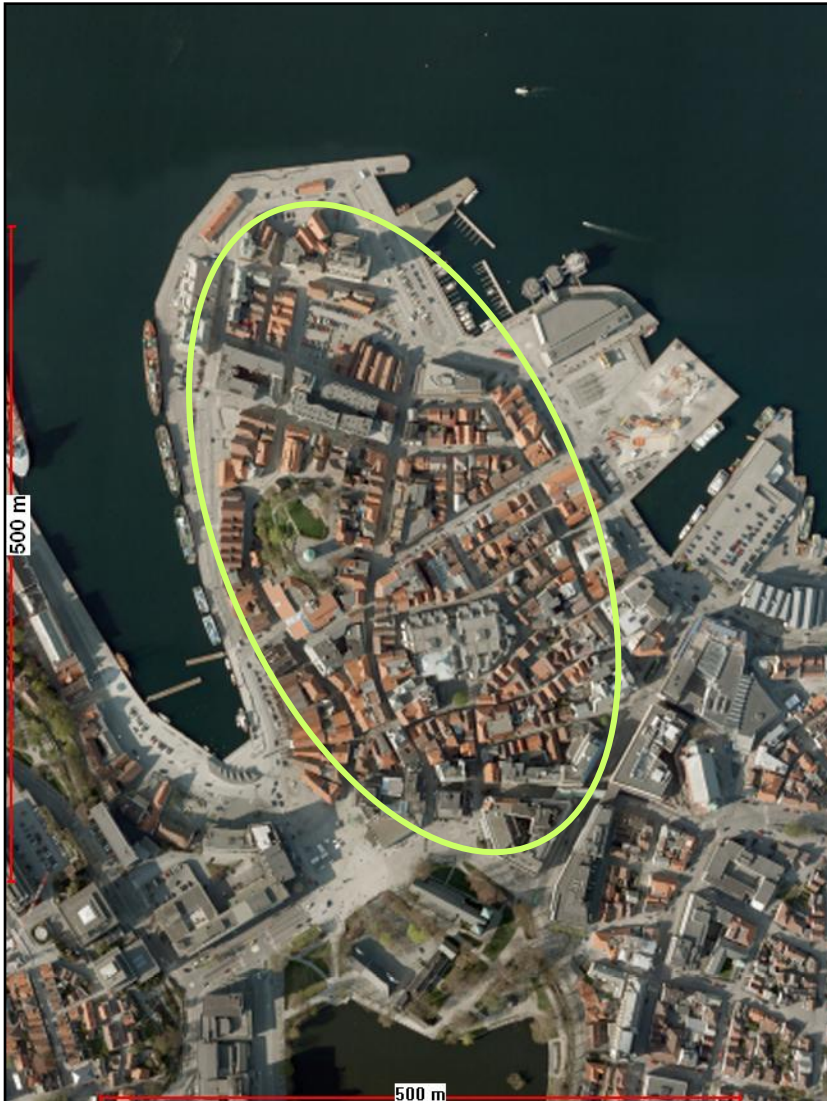
Lovverket...

Regelverk	Relevans for sentrumshalvøya
Renovasjonsforskriften	Vedtas av Bystyret. Omfatter kun avfall fra husholdninger. Kommunen kan jf. § 11 kreve at alle søppelspann oppbevares på abonnentens egen grunn utenom tømming.
Politivedtektene § 6	Vedtas av Bystyret. Dersom det vurderes at § 6 om "Hindringer" kommer til anvendelse, kan kreves at søppelspann fra både leiligheter og bedrifter skal oppbevares på egen grunn/borte fra det offentlige rom.
Vedtekt – brannsikre spann	Vedtas av Bystyret. Alt avfallsutstyr, både hos leiligheter og bedrifter i sentrum, skal være i brannsikker utførelse. Renovatøren skal påse at utstyret er i forskriftsmessig stand etter tømming, abonnenten skal påse at utstyret er låst mellom hver tømming.
Retningslinjer for avfallsbehandling fra storhusholdninger	Vedtas av Helsesjefen. Setter krav til hygienisk forsvarlig oppbevaring og håndtering av matavfall fra bedrifter. Gjelder både kildesortert matavfall og matavfall i restavfallet. Blant annet krav til avfallsrom, renhold av spann og tømmefrekvens.

Renovasjon i Stavanger sentrum

Reguleringsplan (nr. 2222):

Førstegangs behandlet i kommunalstyret
februar 2013

Godkjent i Bystyret 17.02.2014.

Renovasjon et viktig element i planarbeidet.

Bestemmelser om renovasjon § 5.10:

Det er ikke tillatt å plassere løst avfall eller avfallsbeholdere i det offentlige rom, verken permanent eller midlertidig. Unntaket er for publikumsspann og arrangementer.

Området mellom Kirkegaten-Østervåg-Klubbgata utgjør sone hvor større renovasjonskjøretøy ikke er tillatt. Kjøretøy av "nullutslippkarakter" (el- / hydrogendrift), med maks lengde 4,5 meter og maks bredde 1,5 meter (eks. speil) tillates og kan ferdes i sonen uavhengig av tidsbegrensninger for motorisert ferdsel som ellers måtte gjelde i området.

Renovasjonsløsninger skal sikre framkommelighet, brannforebygging og inngå i tiltaksplan for brann.

Avfallsmengder i sentrum

Avfallet stammer fra ca. 310 husholdningsabonnenter og ca. 3700 ansatte.

Husholdningsavfallet:

Type avfall	Mengde sortert (tonn/år)	Kommentar
Restavfall	110	
Papiravfall	35	Mange i sentrum kildesorterer ikke papir
Bioavfall	10	Kun kildesortering av bio i S/E Holmen
Sum	155	

Næringsavfallet:

Type avfall	Mengde sortert (tonn/år)	Kommentar
Matavfall	120	Kildesortert i restauranter og hotell
Papir/papp	710	
Glass	270	
Restavfall	1.400	Inkl. noe kildesortert plastemballasje
Sum	2.500	

Ikke alle fornøyd..... før

Tom Kjørsvik, mannen bak fargegaten, fortviler over søppelordningen i Øvre Holmegate. ? Forbipasserende står på spannene og kaster de steder å kvitte seg med rusket sitt, sier han. Foto: Erik Høivik

– Ser ut som en svinesti

Tom Ur Kjørsvik savner en bedre søppelordning i Øvre Holmegate. Mangel på offentlige busspann gjør at byens rotter str

Gårdagens renovasjon

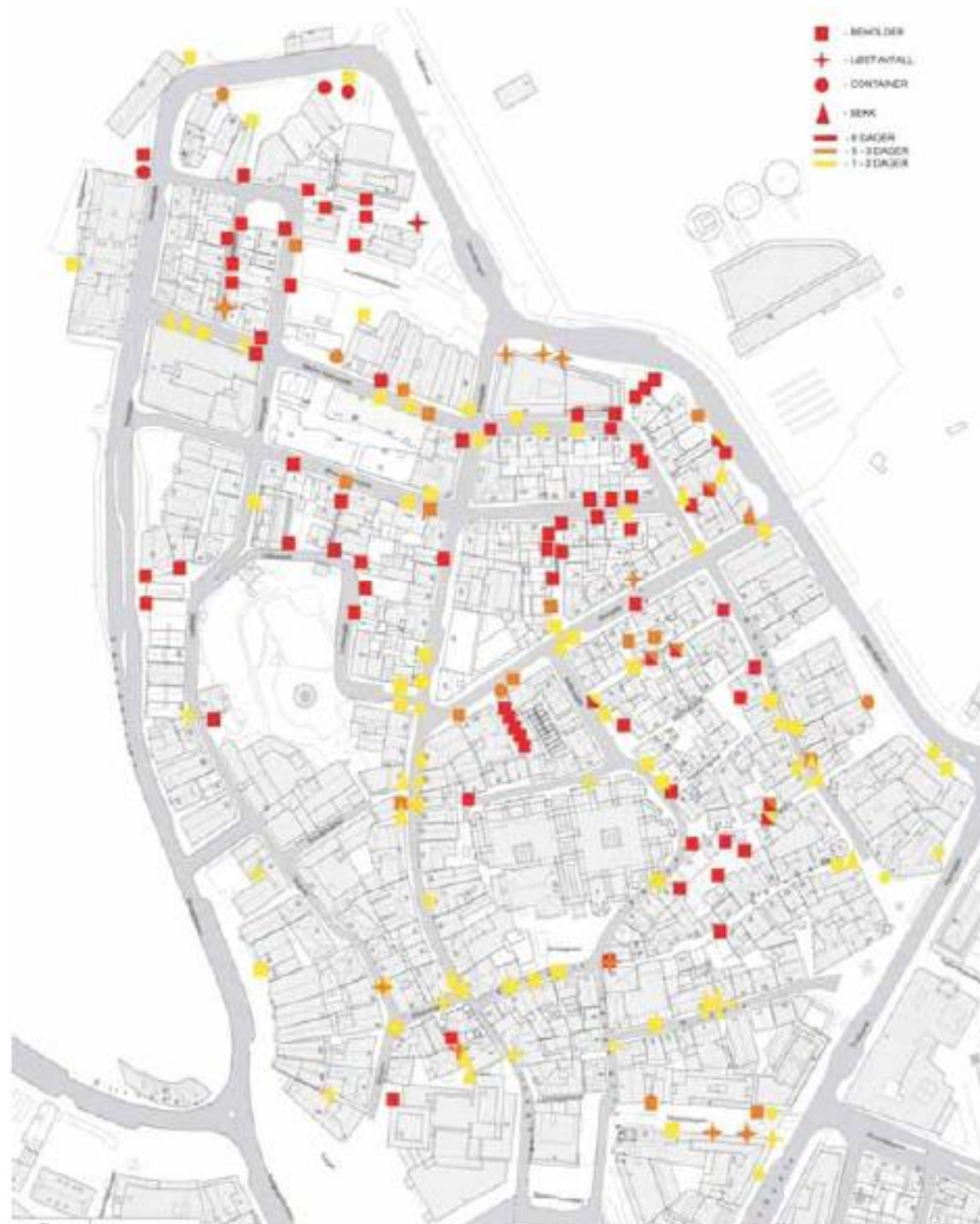
Tunge, store renovasjonskjøretøy utførte renovasjon i trange sentrumsgater.

Det kjørte renovasjonsbiler for mange avfallsfraksjoner og fra flere tjenesteytere.

Tross en utmerket jobb under vanskelige forhold opplevde og skapte renovasjonen problemer med framkommelighet og bruk av knappe sentrumsarealer.

Renovasjon kartlegging

- Gatebildet er preget av mange avfallsbeholdere
- Mye boss i beholdere som står ute hver dag
- Smau og attraktive gårdsrom er fylt opp med boss
- Mangler velfungerende renovasjonssystem

Misbruk av det offentlige rom....før

Manglende mulighet – og vilje – til å benytte egen grunn til avfall/avfallsstyr, utstrakt bruk det **offentlige rom** til permanent plassering av søppelspann.

Skjemmer omgivelser og nabolag, problem med framkommelighet, hyppige tilfeller av forsøpling, brannfare, gjentatte meldinger/klager fra både beboere, næringsdrivende og besøkende.

Mål:

- Å fjerne synet av avfall, avfallsbeholdere og annet avfallsutstyr fra det offentlige rom.
- Å begrense kjøring med ordinære renovasjonskjøretøy i sentrum generelt, og spesielt i de trangeste delene av sentrumshalvøya.
- Å tilby både husholdninger og næringsdrivende i sentrum fleksible, brukerorienterte og kostnadseffektive renovasjonssystem.
- Å opprettholde et godt og ryddig forhold mellom (private og offentlige) renovasjonsaktører i sentrum.

”Bossbilfri” sone

Det ble foreslått opprettet en **sone** i sentrum som ikke betjenes av ordinære renovasjonsbiler. Foreslått sone avgrenses av Kirkegaten-Østervåg-Klubbgaten.

I stedet vil abonnentene/kundene innenfor denne sonen betjenes av såkalte ”**tilbringerkjøretøy**”, dvs. små kjøretøy tilpasset trange gater og med fleksible/hyppige henterutiner.

Slike tilbringerkjøretøy kan i prinsipp utføre tjenestene når kunden ønsker.

Ikke et nytt prinsipp i sentrum, mange renovatører husker dette fra noen ti-år siden.

Det er nødvendig med mulighet for **dispensasjoner** i den bossbil-frie sonen. Dette kan f.eks. gjelde enkelte ”storkunder” med mye avfall, særskilte avfallstyper (bl.a. matavfall og glassemballasje fra restauranter) og bygningsavfall.

Hovedprinsipp renovasjon:

- Forhåndsbetalte kjøpesekker for næring
- Sekk i brannsikre spann (husholdning)
- Individuelle avtaler med kundene (bruk av bakgårder, avfallsrom og andre mulige tilgjengelige areal)
- «Just in time»...
- Brannforebygging
- Renovatørene (3 stk) har base i sentrum
- God dialog!!
- Sentrumsforeningens bidrag

Tiltak i reguleringsplanen:

- Nedgr. 5m³ container for glass, restavfall og papir.
- Nedgravde komprimator, for restavfall og papir/papp.
- ◡ Restriksjons-område («indre sone») for ordinære, store renovasjonsbiler.

Tilbringerkjøretøy

Transnova-støtte: 2 stk. el-tilbringerkjøretøy anskaffet, så som så kvalitet.....

Men i dag 3 stk. i godt fungerende drift.

Base i St. Olav P-anlegg, ca. 500 m fra sentrum.

Utbredt brukt i sentrumsområder i europeiske byer.

Logistikkmessige fordeler: God fremkommelighet, lavt støynivå, ikke utslipp, hyppigere og mer fleksibelt/kundetilpasset oppmøte (gjerne personlig oppmøte og innendørs henting).

Ulempen: Liten lastekapasitet

El-tilbringerbiler

”Kortreist avfall”: Bruk av underjordiske komprimatorer

Med støtte fra **Transnova** har Stavanger kommune anskaffet 2 stk. nedgravde oppsamlingsenheter for 18m³ presscontainere, 1 for restavfall og 1 for papir/papp. Helt skjult i bakken og heises kun opp når de er fulle og kjøres vekk for tømning.

Når avfall skal tippes oppi, åpnes en klaff (1,4 x 1,0 meter) i plattformen. Tilbringerbilene tipper avfallet oppi disse, for så å ta fatt på nye henterunder.

Containerne benyttes kun av de aktørene som samler inn avfall i sentrum.

HMS og sikkerhet godt ivaretatt. Komprimatorer kan ikke gå når luken er oppe. Sikkerhetsplattform.

Komprimatorer for hhv restavfall og for papir/papp. Begge tømmes 2-3 ganger i uka.

Populært motiv for cruise-turistene.....

«Miljøstasjon» sentrum

Langs Kjeringsholmen er en nedgravd containerstasjon for glass, restavfall og papir.

Tilbud til husholdninger og bedrifter som ikke kan ha avfallsutstyr hjemme. Gåavstand begrenser.....

Skreddersydde renovasjonsløsninger

Uteområdene i sentrum forvandlet i kjempegod dialog med gårdeiere og bedrifter.

Eksempel fra Netlandsmauet. Beholdere erstattet med innvendig miljøstasjon og daglig henting av avfall.

I "Farge-gaten" er (nesten.....) alle beholdere fjernet. Disse er erstattet med innendørs "sekk i spann" og gjerne daglig henting.

Organisering og samarbeid

Stavanger kommune har ingen rolle eller myndighet ifm. bedrifters valg av renovatør. Dette gjelder også sentrumshalvøya i Stavanger, omfattet av reguleringsplan 2222.

Enhver renovatør kan inngå sentrumskundeavtaler så lenge ordningen tilfredsstiller bestemmelser om avfall og renovasjon i reguleringsplan 2222. Stavanger kommune er positiv til alle aktører og renovasjonsløsninger for bedriftskunder i Stavanger sentrum som tilfredsstiller bestemmelsene.

Da arbeidet med reguleringsplanen pågikk og ble vedtatt var det kun 2 aktører i Stavanger sentrum som hadde bedriftskundeavtaler i sentrumsdelens «indre sone» (Kirkegaten-Østervåg-Klubbgata), ett privat selskap og næringsselskapet til Renovasjonen IKS.

Disse partene inngikk en samarbeidsavtale om dette sentrumsområdet, der Renovasjonen Næring overtok kundeavtaler og innsamling fra den felles kundemassen, mens det private selskapet tok ansvaret for komprimatorer og behandling av avfallet.

Stavanger kommune inngikk også i denne samarbeidsavtalen som følge av husholdnings-abonnentene, som også inngår i samme konseptet.

Status

Fremdeles noen beholdere vi ønsker å fjerne – gjelder særskilt for kildesortert matavfall og for glassemballasje.

Vedlikehold av «brannsikre spann».

Produktutvikling – lettere måter å ta hånd om matavfall og glassemballasje.

Vi går tilsyn (egen tilsynsforskrift), gjerne sammen med brannvesenet, miljørettet helsevern, VA (fettutskillere). Hvis ikke skir det ut...spann og papp ut på gata igjen...